

so vsi stroški na 13.034 fl. 28⁷/₈ krajc. prerajtani, manjka po takim še 9034 fl. 28⁷/₈ krajc., kateri naj bi se po milodarih skupej spravili, ker je že samo po sebi važno in potrebno, da ima Krajnska dežela dvoje višjih gimnazij, in ker od leta 1848 število učencov v Ljublj. gimnazii vedno manjši prihaja, tako da po pismu g. knezo-škofa jih v alumnat ne pride več, kakor bi jih potreba bilo, na vsako leto po 20 bogoslovcev, v vsim skupej 80, ampak letos jih je na priliko v 1. letu le 16, v 2. jih je 21, v 3. le 14, in v 4. celò le 7 — v vsim skupej 58 namesto 80; — če se pa tudi v Novim mestu napravi višji gimnazij, bojo revniši učenci iz Dolenskiga šolo bolj pri rokah imeli in jo z manjšimi stroški obiskati zamogli. Ministerstvo je pa le proti temu dovoljenje k napravi Novomeškiga višjiga gimnazia obljubilo, ako se: 1) vse potrebe k temu iz deželnih doneskov poskerbijo, in se 2) gotovo poroštvo da, da se bojo tudi učenci iz reda Frančiškanov dobili, ki bojo po novih šolskih postavah za učenike poterjeni; ker je po pozivu g. knezo-škofa g. pater provincial spolnitev poslednje pogodbe dogotovil (gosp. provincial je s tem veliko obljubil), je le še prva pogodba spolniti, katero pričakujejo g. knezo-škof od svoje duhovšine in blagih domorodcov. Doneski naj se pošiljajo ali naravnost slav. škofijstvu, ali tehančijam ali fajmoštram. — Za pogorelo cerkev na Trati je darovala tukajšna evangelska srenja po svojim fajmoštru 20 fl. — V Terstu je bilo do 23. t. m. za nesrečnike Krajnske 6463 fl. 44 krajc. nabranih.

Novičar iz mnogih krajev.

Dozdanjiga ministra barona Kulmer-a so cesar v državno svetovavstvo poklicali. Nova mitna (colna) tarifa za vse austrianske dežele stopi 1. svečana v veljavnost. — Po ukazu cesarskim od 18. t. m. se bo zasaceni kontrabant vnanjiga žlahniga pavolnatiga, svilniga (židaniga) in zlatiga in sreberniga blaga veliko ojtrestejši kaznoval, kakor dosihmal; poprej je bila denarna kazin odmerjena le po tem, za kolikor bi bila cesarska mita (cola) v škodo prišla, če bi se kontrabant ne bil vjel bil; po novi postavi pa se bo kazin za dvojni, peterni ali še večji znesek po vrednosti blaga odmerila. — Ministerstvo pravice je preklicalo staro postavo, po kateri se je moglo za prodajo po sekucijski poti cenjeniga posestva o 30 dneh proprositi, sicer je bil dolžnik zavezan, posestvo svojimu upniku za cenjeno (šacano) ceno prepustiti; po novi postavi je tožencu in tožniku na voljo dano za prodajno dražbo (licitiringo) poprositi brez gotove dôbe ali brišta. — Ministerstvo kmetijstva je novi gojzdnarski družbi, ki obseže vse gorate dežele našiga cesarstva in bo 1. rožnika v Celjovcu občni zbor imela, primerno podporo obljubilo. — Kmetijsko orodje v Londonski razstavi po ministerstvu nakupljeno, se bo konec tega mesca na Dunaji na ogled postavilo. — Spet je nemila smrt vzela eniga nar bolj učenih Slovanov: umerl je namreč na Dunaji preslavni pesnik „Slavy Dčera“ g. dr. Kolár, od leta 1849 c. k. profesor slovanske arheologie na Dunaji. — Na Dunaji nareja nek umetnik novepodkve iz spleteniga jekleniga drata, in jih je vojnimu ministerstvu za vojaške konje ponudil. — V Galicii je začela goveja kuga spet razsajati. — Sardinska vlada je prepovedala vsim austrianskim barkam pristajanje na sardinskem bregu Verbanskiga jezera (Laggo maggiore), po tem neprijateljstvu je prepovedala naša vlada Sardinskim barkam ostajo na lombarškem bregu. — Napoleon misli vsim vladarjem občni shod (Congress) nasvetovati, v katerim naj bi

se vladarske pogodbe od leta 1815 pre naredile; po teh pogodbah nima rodovina Napoleonska pravice do Francoskiga prestola; ker pa Napoleona vedno še cesarstvo mika, želi imenovane pre naredbe. Ukazal je te dni, da se imajo posestva rodovine poslednjiga kralja Francoskiga o enim letu na rajtingo posestnikov prodati. — Serbski knez je slavniga generala Kničanin-a za vojvoda izvolil in mu takò drugo slavno stopujo v knežji odločil. — Misionar dr. Knobleher je s svojimi tovarši srečno v Chartum došel. — V Meksiki (Ameriki) je bila unidan postava dana, da nihče ne sme srajce čez hlače nositi, ker to omika človeška terja; kdor se ne nosi po tem, plača 1 dolár kazni. — Zrajtano je, da je sedaj 80.000 mutastih na svetu; 76.000 moških, le 4000 pa ženskih; živa priča je tudi v tem, da je jeziček ženski huji od moškiga.

Odgovor na odperto pismo gospodu Razlagu.

V 4. listu „Bčele“ ste mi z mogočno besedo napisali 4 vprašanja, na ktere naj Vam odgovor dam. Ker sim pa že poprej odgovoril, kakor ste me vprašali (poglejte v 103. in 104. list Ljubljanskega časnika), in ker ne sediva pri zelenej mizi, še manj pa na šolskej klopi, Vas zavernem na imenovana lista, kjer sim dokazal, kar sim govoril; dvakrat, pravijo, se pa v mlinu pové. — Pri tej priliki le še to točno povémo, da v presoji novih knjig, ktere se slovenske zovejo ali so saj osobito Slovincem namenjene, zdrava kritika prihodnjič ne sme več prizanesljiva biti, ako so po Prešernovih besedah v „janičarski slavšini“ pisane, ker to bi bilo slovstvu v kvar, in v škodo tistim, ki zapeljani po nevgodnem in pristranskem hvalizanju tako pisane knjige kupujejo. Naj se piše po slovensko ali ilirsko, kakor je komu drago; oboje sme hvale gotovo biti, ako je hvale vredno. Grajati pa se mora prihodnjič in konec storiti ta cem u jeziku, ki ni ne slovenski ne ilirski, ker so resnične tiste besede, ktere nek učen in nepristransk Slovenec o tem govori, rekoč: „Zora i vsinje častitelji i posnemovavci blodijo po labirintu, od kodar se ne pride drugam ko v Babilon“.

Gospoda A. J., ki v „kratki besedi“ prenapetost, pristranost in celò sovražnost mojemu pretresu očita, prosim naj vzame 52. list lanske „Bčele“ v roke in naj sine ira et studio prebere prvi „oglas Zore“. Ondi stojé prav nepristranske (!) prav vzajemne in složne (!) besede: „Radostno moramo obstati, da (Zora) vse druge jugoslavenske koledarje dalječ prekosí. Da si ti prekrasni koledar vsaki Jugoslavjan nakupi“. Ko bi še v letu 1848 živel, bi ljudje imenovali tako kritiko: „Sturmpetition!“ Koliko si je moral vsak po taki vse druge slovenske in ilirske koledarje overžni in vničivni kritiki o „Zori“ pričakovati, je očividno; koliko pa smo zares našli, sim v „Ljubljanskem časniku“ v pretresu dokazal, ker sim pohvalil, kar je hvalevrednega, brez ovinkov pa tudi povedal, kar je napčnega. Malovredna kritika pa je že zdavnej pri vsih narodih tista spoznana, ki ni v stanu vsacega dela, kakoršno je samo po sebi, pretresovati, ampak ki le na potlačbi družih svojemu ljubljencu hvalo poje. Taka kritika je bolna kritika! Dixi. Cegnar.

Milodari.

J. V., Slovenec iz Goriškiga svojim nesrečnim bratom na Krajnskijm . . . . . 1 fl. — kr.
Šolarčki in šolarke v Št. Vidu nad Ljubljano . . . . .
(za povodnjence) . . . . . 2 » 6 »
Prosimo prav lepo še za milošinj več.